

Τι αναζητούν οι Ρώσοι μπαίνοντας σε μοναστήρι;

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

*Ο Ηγούμενος του μοναστηριού του Αγίου Κοσμά, πατέρας Πιοτρ. Πηγή:
Ντάρια Κέζινα*

Το μοναστήρι στα βάθη της Ρωσίας μπορεί να αποδειχθεί μια κερδοφόρα επιχείρηση, αλλά ακολουθεί ούτως ή άλλως τις πνευματικές αρχές.

Προκειμένου να γίνει κατανοητό πώς είναι οργανωμένα τα σύγχρονα μοναστήρια, το πώς ένας κάτοικος της πολιτείας του Μίσιγκαν έγινε μοναχός στην ερημιά των Ουραλίων, η ανταποκρίτρια της RBTH ταξίδεψε στην περιοχή Βερχοτούριε, στο πνευματικό κέντρο των Ουραλίων και της Σιβηρίας.

Τα μοναστήρια στη μεσαιωνική Ρωσία δεν ήταν μόνο τόποι θρησκευτικής λατρείας, αλλά και επιστημονικά-ερευνητικά ινστιτούτα, κέντρα πρωτοποριακών τεχνολογιών και αγροτικής ενασχόλησης. Στα Ουράλια τα μοναστήρια ήταν ιδιαίτερα σημαντικά και συνέβαλλαν στην αξιοποίηση απομακρυσμένων περιοχών της Ρωσικής Αυτοκρατορίας.

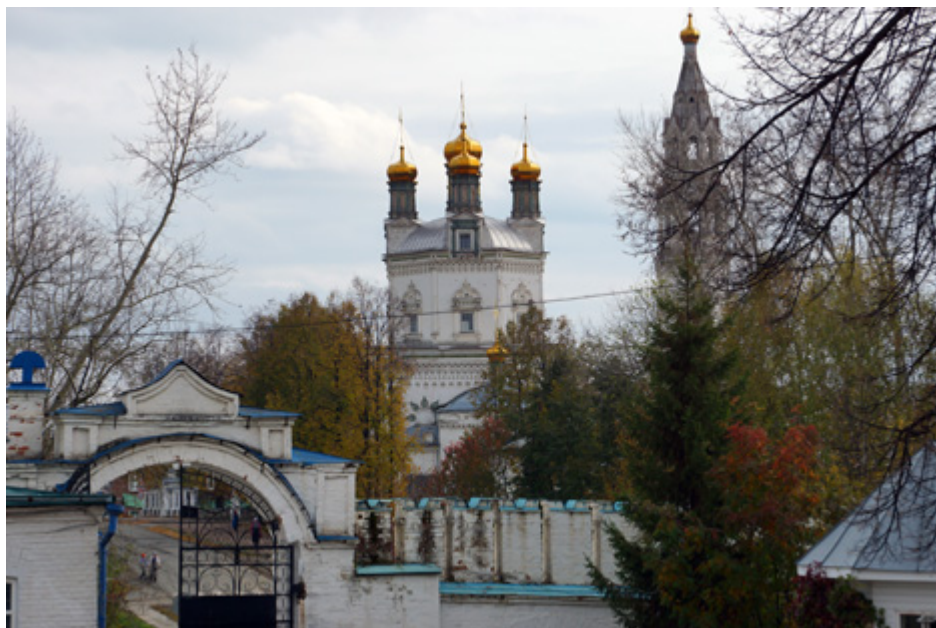
«Πιστεύω ότι αν αυτό δεν άρεσε στον Κύριο, δεν θα επέτρεπε να γίνω καλόγερος τόσο νωρίς. Τώρα, θα πρέπει να αντέξω και να πορευθώ. Κανείς δεν με υποχρέωσε να δώσω τους όρκους, το έκανα με τη δική μου επιθυμία», λέει ο 26χρονος ιερομόναχος Έραστος, ο πιο νέος μοναχός στο ανδρικό μοναστήρι του Αγίου Νικολάου. Αυτό βρίσκεται στην περιοχή Βερχοτούριε, στην παρθένα φύση 300 χλμ. βόρεια από το Αικατερινμπούργκ και 1400 χλμ. ανατολικά της Μόσχας.

Ο νεαρός άντρας έδωσε τους τρεις όρκους των μοναχών: Της αφιλοχρηματίας (οι μοναχοί δεν μπορούν να έχουν ακριβά περιουσιακά στοιχεία), της αγνότητας (δεν μπορούν να παντρευτούν και γενικά να έχουν στενές σχέσεις με γυναίκες) και της υπακοής (είναι υποχρεωμένοι να υπακούουν στην εκκλησιαστική εξουσία και δεν μπορούν να εγκαταλείπουν αυθαίρετα τον τόπο όπου υπηρετούν).

Ήρθε στο μοναστήρι από το χωριό των Ουραλίων Φερσαμπενουάζ, 15 χρόνια πριν. Μπήκε στην Εκκλησιαστική Σχολή, έγινε μαθητευόμενος μοναχός και ολοκλήρωσε τη Σχολή σπουδάζοντας δια αλληλογραφίας. Στα 23 του ο Έραστος εκάρη μοναχός και έλαβε το ιερατικό αξίωμα. «Υπάρχουν και δύσκολες στιγμές, υπάρχουν πειρασμοί, τότε προσεύχομαι. Είδα μια όμορφη κοπέλα, κατέβασα τα μάτια και την προσπέρασα, κλείστηκα στο κελί. Είπα στον εαυτό μου: Τι σου χρειάζεται αυτό; Είσαι μοναχός. Άφησέ τη, να συνεχίσει το δρόμο της», αναφέρει ο Έραστος.

Την επικοινωνία με τους δικούς του την πραγματοποιεί τηλεφωνικά και με το λογαριασμό του στο ρωσικό κοινωνικό δίκτυο VKontakte, όπου καμιά φορά ανεβάζει νέες φωτογραφίες. Ο Έραστος αντιμετωπίζει το μέλλον με φιλοσοφική διάθεση: «Δεν μπορώ να φανταστώ πώς θα είμαι ύστερα από 20 χρόνια, δεν με βλέπω έναν βαθιά στοχαστικό γέροντα, έναν επίσκοπο. Ο μοναχισμός δεν συνεπάγεται κάποια καριέρα. Θέλω απλώς να ζήσω με το Χριστό, όσο μου αντιστοιχεί».

Πώς εξοικονομούν χρήματα τα μοναστήρια;

*Το μοναστήρι του Αγίου Νικολάου και το Κρεμλίνο του Βερχοτούριε. Πηγή:
Ντάρια Κέζινα*

Το ανδρικό μοναστήρι του Αγίου Νικολάου, όπου ζει ο Έραστος, είναι το παλαιότερο στα Ουράλια. Ιδρύθηκε στο Βερχοτούριε το 1604, σε μια εποχή που η Ρωσική Εκκλησία δεν είχε ακόμη διαχωριστεί από το κράτος. Μετά την επανάσταση του 1917, το μοναστήρι έκλεισε και χρησιμοποιήθηκε ως σωφρονιστικό ίδρυμα ανηλίκων. Αναβίωσε μόλις το 1990. Σήμερα είναι ένα ανοικτό μοναστήρι που εξασφαλίζει τα αναγκαία με τις Θείες Λειτουργίες, τις δωρεές και τους προσκυνητές. Ζουν σε αυτό 30 μοναχοί, 25 τρόφιμοι της Εκκλησιαστικής Σχολής και περίπου 30 προσκυνητές, οι οποίοι εκτελούν διάφορες εργασίες.

Εντελώς διαφορετικά είναι οργανωμένο το ανδρικό μοναστήρι του Αγίου Κοσμά (του Βερχοτούριε), το οποίο απέχει 30 χλμ. από την πόλη Βερχοτούριε στο απομονωμένο γραφικό χωριό Κόστιλεβα. Οι τοπικοί μοναχοί μαζεύουν στο δάσος και στα λιβάδια το βότανο επιλόβιο, το υποβάλλουν σε ζύμωση και φτιάχνουν το γνωστό για τις ιαματικές του ιδιότητες ρόφημα ιβάν-τσάι που χρονολογείται από τη μεσαιωνική Ρωσία. Επίσης, παρασκευάζουν μαρμελάδα από κουκουνάρια και μούρα. Τα προϊόντα του μοναστηριού μεταφέρονται σε πολλές ρωσικές πόλεις. Όπως ανέφερε στη RBTH ο ιερομόναχος Ιωνάς Λίλα, την περίοδο της παραγωγής του επιλόβιου οι μοναχοί εργάζονται με βάρδιες όλο το εικοσιτετράωρο, καθώς επεξεργάζονται ένα τόνο φρέσκα βότανα την ημέρα.

Ο ηγούμενος της Μονής, Πέτρος, λέγει πως στο βαθμό που αυτό είναι δυνατό, συνδυάζουν τη σωματική εργασία με την προσευχή, καθότι δεν πρέπει να λησμονούνται τα ιδανικά του μοναχού. Αυτά συνδέονται με τη σκληρή προσευχή στην οποία όλοι καλούνται να προσβλέπουν. Είναι δύσκολο να αμφισβητηθεί η αληθινή πίστη των ντόπιων μοναχών. Ζουν εδώ σύμφωνα με το αυστηρό καταστατικό του Αγίου Όρους, ενώ απαγορεύεται η πρόσβαση στην περιοχή στις γυναίκες. Το απομακρυσμένο μοναστήρι από λευκή πέτρα που περιβάλλεται από δάση και αγρούς, δίνει την εντύπωση απόρθητου μεσαιωνικού φρουρίου. Το ότι βρισκόμαστε στον 21ο αιώνα θυμίζει ο σταθμός κινητής τηλεφωνίας και οι ενδοεπικοινωνίες στις πόρτες του μοναστηριού.

Το μοναστήρι του Αγίου Νικολάου. Πηγή: Ντάρια Κέζινα

Η αδελφότητα του Αγίου Κοσμά άρχισε να δημιουργείται από το 1994 και σήμερα διαβιούν εδώ 25 μοναχοί. Υπάρχουν ανάμεσά τους πρώην στρατιωτικοί, αστυνομικοί, μουσικοί. Έρχονται στο μέρος αυτό και από την Ουκρανία, το Καζακστάν, ακόμη από την αμερικανική πολιτεία του Μίσιγκαν. Ο μοναχός από την Αμερική είναι μόλις 28 ετών και τα τελευταία 5 από αυτά ζει στη μονή του Αγίου Κοσμά. Η διεύθυνση του μοναστηριού τον κρύβει από τους δημοσιογράφους, αλλά διηγείται την ιστορία του ασυνήθιστου προσκυνητή. Γεννήθηκε στην Αγία Πετρούπολη και σε μικρή ηλικία η μητέρα του τον πήρε στις ΗΠΑ. Εκεί αποφάσισε να μπει σε Εκκλησιαστική Σχολή, αλλά γνωρίστηκε στο διαδίκτυο με τους μοναχούς των Ουραλίων και μετά την αλληλογραφία αποφάσισε να γίνει ένας απ' αυτούς. «Περίεργο, έπρεπε να πάει μακριά πέρα από τον ωκεανό, για να βρει τη θέση του εδώ», λένε για τον «Αμερικάνο» οι μοναχοί.

Ποιοι δεν παραμένουν στα μοναστήρια

Παρά το γεγονός ότι το ερημικό μοναστήρι του Αγίου Κοσμά έχει εξασφαλισμένη πλήρη διατροφή και ιατρική περίθαλψη, λίγοι παραμένουν σε αυτό. Τα πρώτα 5 χρόνια, πριν γίνει κάποιος μοναχός, έχει τη δυνατότητα να φύγει οποιαδήποτε στιγμή και αυτό δεν θα θεωρηθεί αθέτηση ηθικών αρχών ή ολιγοψυχία. «Αν κάποιος μπορούσε να πει, τι είναι αυτό που στην πραγματικότητα οδηγεί έναν άνθρωπο στο μοναστήρι, αυτός θα ήταν Θεός», φιλοσοφούν οι μοναχοί του Βερχτούριε. Και τονίζουν, ότι η απελπισία και οι αποτυχίες της ζωής ποτέ δεν οδηγούν στο μοναστήρι, ενώ ακόμη κι αν οδηγούν, τότε αυτοί οι άνθρωποι δεν μένουν εδώ για πολύ καιρό.

Αδυνατούν, σύμφωνα με την εμπειρία της μονής Αγίου Κοσμά, να αφιερωθούν στο μοναστικό βίο και άνθρωποι που έχουν εγκληματικό παρελθόν. Στη Μονή επίσης, δεν βιάζονται να κάνουν δεκτούς και τους παντρεμένους. Όπως ανέφερε ένας σεβάσμιος πρωθιερέας και θεολόγος από τη Μόσχα, ο οποίος έχει 12 παιδιά, εκ των οποίων δυο κόρες μοναχές και τρεις γιους ιερείς: «Αν δεν υπήρχε ο μοναχισμός, η οικογενειακή ζωή θα στερείτο νοήματος». Θεωρείται ότι στην πιο ιδανική περίπτωση, μεταξύ της οικογενειακής και μοναστικής ζωής δεν υπάρχουν θεμελιώδεις διαφορές και η οικογενειακή ζωή είναι μια ομοίωση του μοναστηριού.

Και εδώ και εκεί, υπάρχουν οι κανόνες, τα ιερά πράγματα και γεγονότα. «Γι' αυτό - αναφέρει ο ηγούμενος Πέτρος- αν ένας άνθρωπος έχει οικογένεια και έρθει με την επιθυμία να γίνει μοναχός, εγώ θα του πω: Συγγνώμη, αγαπητέ, έχεις ήδη το δικό σου “μοναστήρι”».

Ντάρια Κέζινα, ειδικά για τη RBTH

Πηγή: gr.rbth.com